

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 40071718-206990316-E.6287077

22/11/2016

Konu : 5510 sayılı Kanunun 4/1-b kapsamındaki sigortalılar
hakkında beş puanlık prim indirimi uygulaması

GENELGE
2016 -26

1. Genel Açıklamalar

Bilindiği üzere, 7/9/2016 tarihli ve 29824 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 62 inci maddesi ile, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (j) bendinde;

“İsteğe bağlı sigortalılar hariç bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşlanır. Sigortalıların bu prim indiriminden yararlanabilmeleri için primlerin Hazinece karşlanmayan kısmının yasal süresi içinde ödenmesi, Kuruma kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şarttır. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını taksitlendiren veya yapılandıran sigortalılar bu taksitlendirme veya yapılandırma işlemleri devam ettiği sürece bu bent hükmünden yararlandırılır. Borçlanma ve ihya kapsamındaki primlerden dolayı bu indirimden yararlanılmaz. Hazinece karşlanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.” hükmü yer almaktadır.

5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (j) bendi 1/10/2016 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olup, söz konusu hükmün uygulanmasına ilişkin Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı ile müştereken belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezlerince yürütülecek işlemler aşağıda açıklanmıştır.

2. Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranından beş puanlık indirimin kapsamına giren sigortalılar

5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendine göre; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranından yapılması öngörülen beş puanlık indirimden, isteğe bağlı sigortalılar hariç anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki aktif sigortalılar yararlanabileceklerdir.

3. Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranından beş puanlık kısmının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanmasına ilişkin usul ve esaslar

3.1. Sigortalının, Kuruma prim, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin beş puanlık kısmının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanabilmesi için, sigortalıların Kuruma kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekmektedir.

Tahakkuk eden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin beş puanlık kısmı için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanacak tutara karşılık tahakkuk oluşturulacak olup, muaccel sigorta primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları bulunmayan sigortalıların söz konusu sigorta prim indiriminden yararlanabilmeleri için, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanmayacak olan teşvikli prim tutarlarının yasal ödeme süresi içinde tamamının ödenmesi gerekmektedir.

Primlerin teşvikli tahakkuk ettirilmesi sırasında, Kurum veri tabanından her sigortalı için kendi sigortalılığından kaynaklanan muaccel sigorta primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunup bulunmadığı program tarafından sorgulanacaktır. Yapılan sorgulama sonucunda sigortalının muaccel sigorta primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının olmaması halinde ilgili ayın primi teşvikli tahakkuk ettirilecektir.

Öte yandan, sorgulama sonucunda muaccel sigorta primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları bulunan sigortalılar, bahse konu borçlarının tamamını ödemeleri halinde, ödeme tarihi ve sonrasında tahakkuk edecek sigorta primleri için söz konusu teşvik indiriminden yararlanabileceklerdir.

Sigorta priminin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanmayan kısmının yasal süresi içinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, (söz konusu tutar gecikme cezası ve gecikme zammı ile sonradan ödense dahi) ilgili ay için malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primlerinin beş puanlık kısmının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanması söz konusu olamayacağından, beş puanlık indirim karşılığı tutar da dahil olmak üzere tahakkuk eden sigorta primlerinin tamamı gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte sigortalılardan tahsil edilecektir.

3.2. Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının ilgili kanunlar gereğince yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olması

5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca, muaccel sigorta primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları bulunmakla birlikte, söz konusu borçların ilgili kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olması ve yapılandırma veya tecil ve taksitlendirme işlemlerinin devam ediyor olmakla birlikte yapılandırma kapsamına girmeyen veya tecil ve taksitlendirme borçlarının dışında muaccel sigorta primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının da bulunmaması kaydıyla teşvik uygulamasından yararlanmak suretiyle sigorta primlerini indirimli ödeyebileceklerdir.

5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde öngörülen beş puanlık prim indiriminden yararlanmak amacıyla, primlerini ödemek isteyen sigortalıların, yeniden

yapılandırılmış ya da 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş borçları varsa, sorgulama sırasında bu borçlar dikkate alınmayacak olup, bu sigortalıların yalnızca yapılandırma veya tecil ve taksitlendirme kapsamına dahil edilmeyen aylara ilişkin muaccel borçlarının olup olmadığına bakılacaktır.

Bu bakımdan, borçları 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olmakla birlikte ödeme şartlarını yerine getirmediğinden dolayı program tarafından iptal edilen tecil ve taksitlendirme taleplerinin iptal/irad işlemleri sosyal güvenlik il müdürlüğünce/sosyal güvenlik merkezlerince yapılacaktır.

3.3. İlgili kanunlar gereğince yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirmesi bozulanların durumu

5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca, muaccel sigorta primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları bulunmakla birlikte, söz konusu borçların ilgili kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olan sigortalıların, yapılandırma veya tecil ve taksitlendirme işlemlerinin bozulması halinde yapılandırma veya tecil ve taksitlendirmenin geçerli olduğu dönemlerde uygulanan teşvikler iptal edilmeyecektir.

4. Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanacak beş puanlık kısmının hesaplanması

5510 sayılı Kanunun "Prim Oranları ve Devlet Katkısı" başlıklı 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranının, sigortalının prime esas kazancının % 20'si olduğu, bunun % 9'unun sigortalı hissesi, % 11'inin işveren hissesi olduğu belirtilmiştir.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar için esas alınacak malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı beyan edilecek prime esas kazancın %20'sidir. Teşvik uygulaması ile bu oran %15 olarak uygulanacaktır.

Örnek 1- Muaccel sigorta primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan bir sigortalının 2016/Ekim ayında beyan ettiği günlük prime esas kazanç tutarının 54,90 TL olduğu varsayıldığında; tahakkuk eden sigorta primleri,

Sigorta kolları	S.P.E.K.	Prim oranı / %	Prim tutarı /TL
KVSK Primi	1.647,00	2,00	32,94
MYÖ Primi	1.647,00	20,00	329,40
GSS Primi	1.647,00	12,50	205,88

Yukarıdaki tabloya göre gerçekleşecek olup, prim indirimine ilişkin şartların yerine getirilmiş olması kaydıyla 568,22 TL sigorta priminin $1.647,00 \times 5 \% = 82,35$ TL'si Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanacak, $1.647,00 \times 29,5 \% = 485,87$ TL'si ise sigortalı tarafından ödenecektir.

Bu durumda, 2016/Ekim ayına ilişkin sigortalı tarafından ödenmesi gereken, 485,87 TL'nin yasal ödeme süresinin son günü olan 30/11/2016 (dahil) tarihine kadar ödenmesi halinde teşvik uygulamasından yararlanacaktır.

Buna karşın, sigortalı tarafından ödenmesi gereken 485,87 TL tutarındaki sigorta primi, 30/11/2016 (dahil) tarihine kadar ödenmediği veya eksik ödendiği takdirde teşvik uygulamasından yararlanamayacağından, teşviksiz tahakkuk ettirilen $485,87 \text{ TL} + 82,35 \text{ TL} = 568,22 \text{ TL}$ 'nin tamamı veya kısmi ödemediği kalan tutar gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte

sigortalıdan tahsil edilecektir. Dolayısıyla kısmi ödeme yapılması durumunda teşvikten yararlanma söz konusu olmayacaktır.

Örnek 2- Muaccel sigorta primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 4 nolu alt bendinde yer alan sigortalının 2016/Ekim ayında beyan ettiği günlük prime esas kazanç tutarının 54,90 TL olduğu varsayıldığında; tahakkuk eden sigorta primleri, (2016 yılı için tarım sigortalıları 23 günlük prim ödeyeceğinden prime esas aylık kazanç tutarı (54,90 X 23) 1.262,70 TL olacaktır)

Sigorta kolları	S.P.E.K.	Prim oranı / %	Prim tutarı /TL
KVSK Primi	1.262,70	2,00	25,25
MYÖ Primi	1.262,70	20,00	252,54
GSS Primi	1.262,70	12,50	157,84

Yukarıdaki tabloya göre gerçekleşecek olup, prim indirimine ilişkin şartların yerine getirilmiş olması kaydıyla MYÖ (malullük, yaşlılık ve ölüm) priminden indirim sağlanacak teşvik tutarının $1.262,70 \times 5 \% = 63,14$ TL'si Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanacak, teşvikli olarak hesaplanan prim tutarının $1.262,70 \times 29,5 \% = 372,49$ TL'si sigortalı tarafından ödenecektir.

Bu durumda, tarım sigortalısı olanların 2016/Ekim ayına ilişkin 372,49 TL olan teşvikli primin yasal ödeme süresinin son günü olan 30/11/2016 (dahil) tarihine kadar ödenmesi halinde, teşvik uygulamasından yararlanacaktır.

Buna karşın, sigortalı tarafından ödenmesi gereken 372,49 TL tutarındaki sigorta primi, 30/11/2016 (dahil) tarihine kadar ödenmediği veya eksik ödendiği takdirde, teşvik uygulamasından yararlanamayacağı için teşviksiz tahakkuk ettirilen $372,49 + 63,14 = 435,63$ TL'nin tamamı veya kısmi ödemediği kalan tutar sigortalıdan gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir. Dolayısıyla kısmi ödeme yapılması durumunda teşvikten yararlanma söz konusu olmayacaktır.

5. Afet nedeniyle aylık primlerin ödeme süresinin ertelenmesi halinde beş puanlık prim indiriminden yararlanmanın usul ve esasları

5510 sayılı Kanunun "Afet durumunda belgelerin verilme süresi ve primlerin ertelenmesi" başlıklı 91 inci maddesinin birinci fıkrasında,

"Yangın, su baskını, sel, kuraklık, yer kayması, deprem gibi afetlerle ağır hastalık, ağır kaza, tutukluluk ve sabotaj gibi nedenlerle ticari veya ekonomik kayıplara uğrayan işverenler, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile bu Kanuna göre primlerini kendileri ödeyen sigortalılar, bu durumu belgelemeleri kaydıyla vakanın veya afetin meydana geldiği tarihten itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları ve prim ödeme aczine düşüklerinin, yapılacak inceleme sonucu anlaşılması hâlinde, yukarıda belirtilen vaka veya afet tarihinden önce ödeme süresi dolmuş mevcut Kuruma olan borçlar ile vaka veya afetin meydana geldiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar tahakkuk edecek Kuruma olan borçları, vaka veya afetin meydana geldiği tarihten itibaren bir yıla kadar Kurumca ertelenebilir.

Birinci fıkrada belirtilen durumlar ile Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenen vaka, afet veya mücbir sebep hâllerinde Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi ve belge ile yapılması gereken başvuruların vakanın, afetin veya mücbir sebebin meydana geldiği tarihi takip eden üç ay içinde Kuruma verilmesi veya yapılması hâlinde, süresinde verilmiş veya yapılmış sayılır.

Yetkili makamlarca genel hayatı etkilediğine dair karar verilen vaka, afet veya mücbir sebep

hâllerinde, genel hayatın etkilendiği bölge, il, ilçe veya mahalde doğrudan veya dolaylı olarak zarar gören işverenlerle sigortalı ve hak sahiplerince bu Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi ve belge ile yapılması gereken başvuruların, ödenmesi gereken primlerin ve diğer Kurum alacaklarının ödeme sürelerini bu Kanundaki sürelere bağlı olmaksızın, genel hayatın etkilendiği bölge, il, ilçe veya mahaldeki şartları ve gelişmeleri göz önünde tutarak belirlemeye ve ertelemeye Kurum yetkilidir.

Kuruma olan borçların ertelendiği sürede zamanaşımı işlemez ve ertelenen kısmına gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaz” hükümleri yer almaktadır.

Kanunun bu hükmüne istinaden, afet nedeniyle prim borçlarının ertelenmesine Kurumca karar verilen sigortalılar, afet tarihinden önce muaccel durumda olup, ertelemeye tabi tutulmuş sigorta prim borçlarını ödemeleri veya ilgili kanunlarına göre yapılandırılmaları ya da tecil ve taksitlendirmeleri halinde, ödemenin yapıldığı ay ve takip eden aylar için beş puanlık prim indiriminden yararlanacaklardır.

6. Diğer Hususlar

6.1. Teşvik uygulaması 1/10/2016 tarihi itibarıyla başladığından, 2016/Ekim ayının teşvikli tahakkuk edebilmesi için sigortalıların 1/10/2016 tarihi itibarıyla muaccel sigorta primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması gerekmektedir. 31/8/2016 tarihi ve öncesine ait sigorta primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunan sigortalıların 2016/Ekim ayı primi teşviksiz tahakkuk ettirilecek olup, 31/10/2016 tarihi ve öncesine ait olan prim borçlarının tamamının 30/11/2016 tarihine kadar (bu tarih dahil) ödenmesi halinde ödemenin yapıldığı gün itibarıyla 2016/Ekim ayı primi teşvikli olarak tahakkuk ettirilecektir.

31/8/2016 tarihi itibarıyla borçsuz olan sigortalının 2016/Ekim ayına ait priminin teşvikli tahakkuk etmesi durumunda, tahakkuk eden teşvikli tutarın takip eden ayın sonuna kadar ödenmesi halinde sigortalı 2016/Ekim ayı primi için teşvikten yararlanacak, ilgili tutarın sigortalı tarafından ödenmemesi halinde ise 2016/Ekim ayı primi yeniden teşviksiz olarak tahakkuk ettirilecektir.

6.2. İsteğe bağlı sigortalılar ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki hizmetleri 5510 sayılı Kanunun Geçici 17 nci ve Geçici 63 üncü maddesi kapsamında durdurulan ve ihya talebinde bulunan sigortalılar ile yine bu Kanunun 41 inci maddesi kapsamında borçlanma yapan sigortalıların, bu borçlanmalarına 81 inci maddenin birinci fıkrasının (j) bendi hükmü uygulanmaz.

6.3. Daha önce teşvikten yararlandığı halde sigortalılık bilgilerinde sonradan yapılan değişiklikler nedeniyle teşvikten yararlandığı dönemlerde teşvik uygulamasından yararlanamayacak duruma düştüğü anlaşılan sigortalının, yararlanmış olduğu teşvikler iptal edilerek bu aylara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanan tutarlar gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte sigortalıdan tahsil edilecektir.

Bununla birlikte, geçmiş dönemler için muaccel sigorta primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunduğundan dolayı teşvikten yararlanamayan sigortalıların, sigortalılık bilgilerinde sonradan ortaya çıkan değişiklikler nedeniyle geriye dönük teşvik uygulamasından yararlanacak duruma düştüğü anlaşılan sigortalıların teşvikten yararlanması gereken aylar için beş puanlık prim indiriminden yararlanmaları sağlanacaktır.

6.4. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanan sigorta primleri, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacaktır.

7. Muhasebe İşlemleri

5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamına giren sigortalılara ilişkin sigorta primlerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanabilmesi amacıyla Muhasebe birimlerince yapılacak olan işlemler, Strateji Geliştirme Başkanlığı - Muhasebe Daire Başkanlığınca ayrıca açıklanacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Dağıtım:

Gereği:

Merkez ve taşra teşkilatı

Bilgi:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı